

gle XIV en el dicc. Aguiló. En lèxics des del Busa-N. («mittere, demittere, praem-, rem-, transmitt., ablegare»); i OPou: «*enviar*: mittere, scribere litteras» (*TbPu*, 183). Avui general en tots els dialectes de la llengua, àdhuc alguerès *amviá* (AORBB VII, 73).

Acc. interessant, i especialment catalana, és *enviar-se* 'engolir', 'empassar-se'. Abans havia estat tr.: «no-u pot escopir ni *enviar*» en la Bfblia cat. de Sevilla (1282-1325), v. 1643 (MiretS, *RHis*p. xxxvi, 133), mateixa construcció i sign. en el v. 11731 de la dita Bfblia (veg. text a OFEGAR); entre les llengües germanes no reapareix més que en gallec (com a tr., no és portuguès ni castellà): «fechei os ollos e *enviei* un litro de cerveja da mellor calidade»; *enviada* 'deglució': «a comida non presta se un famento nos està contando as *enviadas*» (Castelao, *Escolma Dónega*, 26.5, 213.7); «un bosf de pa --- no-l poc --- *enviar*» en el ms. B de les *VidesR*, en lloc de *transgulir* del ms. més antic P, trad. ll. *transglutire*, f° 104r1, n. 2.

Pel que fa, però, a la construcció moderna reflexiva és també medieval: «*tan* tot lo-us ne avets *enviat* aqueix sopar?» (trad. *trangugiata*); «no se-n porà *enviar* aquest gíngebre --- e encontinent lo scopirà», *Decam.* v, § 10, 340.11; VIII, § 6, 461.15. En StVicentF tr. «no trencar la hòstia consagrada ab les dents, mas doblegar-la, e ab la llengua *enviar-la*», StVicentF (*Quar.*, 262, 166; *Serm.* I, 31.4); «--- ja t'has *enviat* lo pinyol», «tal bocí --- no sé home en lo món que no-l se-n *enviàs*, encara que fos cert se-n degués ofegar», JoMartorell (*Ag.* III, 33.18.211.5).

Avui continua essent usual almenys en cat. central (potser *empassar-se* predomina entorn de Bna. i *enviar-se* en les comarques gironeses i vigatanes; pastors de llana de Manacor [BDLC VIII, 59], però tots dos són usuals pertot): «los todons --- si-l xuriguier hi salta, rabent com un llampec, / bé 'ls haureu víst quan caure l'ullen, / com d'entre 'ls brots se desemullen / --- / sense temps d'*enviar-se* ni 'l que tenen al bec», Verdaguer de c. 1860-66 (O. C. *Pop.* xxix, 190).

Enviada. *Enviament* [Busa-N.]. *Enviat* [Lacav.]. *Envió*.

Extraviar [-r-se, Belv.]; *extraviat*; *extraviadament*. *Foraviar* ant. «te ferà tant *foraviar* e-t trabucarà de pecat en pecat», Reixac (*Q.*, 107.21), trad. «*forvoier* de pechié en pechié». *Foraviar-se*: «per incident, / me vull luyar, / *foraviar* / un poc del renc: / saltar entenc / fora 'l cavat», JRoig (*Spill*, 14606). A Andorra canviat en *trasviar* («desviar, extraviar»), DA.

Obviar, pres del ll. *obviare* 'sortir a trobar, a l'encontre' [3.ª quart S. XIV]: «ajustam, cobeejans *obviar* a perils, que tots los servidors --- de la cuyna --- lo majordom --- sagrament reebrà que --- tots perils --- a nostra persona --- esquivaran --- e no --- faran alg. c. per què a les coses desús promeses, sens *violació* observadores, puga *obviar*», *Ordin. Palatines del Cerimoniós* (CoDoACA v, 17); no recollit per lèxics fins a Lacav. Cf. *antuviari*, ANTUVI I, 334b540, 6. *Obvi* [-io, Blev.], ll. *obvius*. *Obviament*. *Obvietat*.

Previ [-io, Belv.], ll. *praevious* id.; *previament*. *Trivi*, pres del ll. *trivium* 'cruïlla de tres camins', cf. el NL

Tirvia (i *Terveu*) a l'alt Pallars, amb tractament bascoide de TRI-, prové del plural ll. *trivia* (BDC XXIII, 261). *Trivial* [Belv.], literalment 'que es troba a totes les cruïlles, a totes les cantonades; *trivialment*, *trivialitat*. Els lingüistes usem +*trivialitzar* per 'donar a un mot una terminació, o tot altre detall, més corrent que el que li tocava'; +*trivialització*. En contrast amb *trivi*, el ll. *quadrivium* 'cantonada de 4 carrers', d'on *quadrivi* (i per via popular el de l'antic carrer barceloní de la *Corrivia*, de vegades també citat com *Corrúvia*, veg. GGC, vol. de Bna.) (ll. vg. QUADRŪVIUM/QUADRŪVIUM).

CPT.: *Viacrucis* < ll. *via crucis* el camí de la creu, de la crucifixió [Belv., s. v. *via*]. *Viaducte*. *Viafora* i *viafors*, V. supra.

Viandant ant.: «Vilans e pageses, e mercaders e mercers e pelegrins e *viandans* ---», *Usatges* (NCL., 86); en la trad. de fi S. XIII: «can s'esdevindrà algun *via*<n>*dan* o estrany, ab algun dels sotmeses nostres, plets aver ---» (f° 18, lín. 2, *AIEC* I). «Los venidors e ls anadors o *viandants* --- poden anar o venir per la honor d'aquels», *CostTort.*, Ol., 144.

Tenia una sola terminació com masculí i femení, amb sentit de 'transeünt, no resident': «si és hom o ffembra *viandan*, qui dins la parròquia muyre, tot ço deu aver d'aquell que dels altres desús scrits» Besora de Cardener, a. 1369 (BCEC 1909, 275). Sovinteja S. xv: «Són calcigats per los *viandants*», StVicentF (vocab. Schib); «comensà a fer --- cortesies --- a tots los *viandants* que anaven e venien», *Decam.* x, § 3, 560.9; «acostumava donar per llurs diners als *viandants* a menjar e beure», *Decam.*, 532.10 (trad. *viandanti*). «Pels gotirlons / de carn sens ossos, / al coll, tan grossos / —paren mamelles—, / les falses velles / d'aquells vilatges, / cert<s> mals beuratges / fan hòmens beguen: / axí los peguen / al *viandant*», JRoig (*Spill*, 1867). Sovint en el *Li. de Contempl.* lullà («per aquest tresor --- són molts hòmens *viandants* d'un logar en altre» I, 167 etc.).

Amb aquesta forma en -nd- és encara com el registrava el Lab. 1840-88. Però era natural que modernament fos reemplaçat per *vianant* [eds. recents de Lab., Bul., Vogel i DOrt.]. Així ja: «L'incògnit *vianant* de ruta misteriosa / la gerra temptatriu alçava, amb mà golosa», Alomar (*Idilli etern*, v. 12, c. 1910). *Viantant* és compost amb la forma arcaica *andar* en lloc de ANAR (veg. aquest). I, com demostra l'antiga i abundant documentació, no es pot pensar que sigui manllevat, per més que també sigui usual en it. *viantante* [Boccaccio] i cast. *viandante* [S. XIII?, almenys xv], i també oc. *viandant*; cf. el que dic sobre la formació del mot en DECH v, 798b. *Viandà*. *Viandejar*.

¹ D'aquí, figuradament: «ella --- guardava aquest geni per a --- sedes --- havia crescut amb la calma --- que amara aquest treball, i també amb la llibertat que dona a l'esperit de *fer via a pensament*», Ant. Cayrol, que ell glossa «fantasiejar» (Cerdà, *Cont. Cerd.*, 61). — ² Cito aquí el treball de Leo Wiener, home molt erudit en textos medievals: quasi només perquè aporta sempre moltes cites de textos útils de